

nisterens Forslag. Hvilken Nytte der vil komme ud deraf, skal vise sig. Kun haaber man, at Beløbet vil blive fordelt saaledes, at ikke det Hele ender med at blive en Begunstigelse til en eller anden Kommune i Landet; thi der var kun liben Forgielse derved, naar det traf Kommuner, som ellers meget godt kunde skaffe sig disse Penge, men at Forslaget er et Forsøg paa at vise sin Villie til at hjælpe Kommunerne i Umindelighed, der ogsaa i de senere Aar have sat sig for store Udgifter og godt kunne bruge de Beløb, de saaledes kunne laane, omtrent i den Retning, Ministeren har sagt. Men ved vort Forslag mene vi, at naar nu Lillægssbevillingsforslaget vedtages og med Ministerens Understøttelse gaar til Lands-thinget og der anerkjendes, vil Beløbet kunne være i samtlige Kommunekasser i Landet i Løbet af næste Maaned. Det vil være en positiv Opfordring til disse Kommuner til, hvad mange, mange Kommuner ganske vist have gjort — vi have daglig set Beretning derved — at søie deres Bidrag til, hvor der er gyldige Grunde dertil. Beløbet vil da blive fordelt efter Reglerne i Lov af 8de Marts 1856 og efter lignende Regler i de Kommuner, hvor de Fattiges Kasse ikke bestaar — saa vidt jeg veed kun i Kjøbenhavn og paa Færøerne; selvfølgelig er Færøerne indbesattet under vort Forslag. Naar altsaa disse Beløb ere gaaede ind i Kommunekasserne og andendes i disse Niemed af de Organer, der skulle forestaa Uddelingen af Beløbene, paa regnskabsrigtig Maade — her i Kjøbenhavn ved Understøttelsesforeningen under Ansvar til Kommunalbestyrelsen, der nærmere bestemmer Reglerne for Beløbenes Anvendelse — saa antager Flertallet, at man derigjennem vil kunne hjælpe paa de uforstyldt Trængende paa en Maade, der ikke berører deres borgerlige Stilling, bringe dem op igjen fra den Tilbagegang, de ikke have kunnet taale, og saaledes sætte dem i Stand til under de sædvanlige Forhold at begynde paa deres Arbejde med lettere Mod og større Fri-modighed i det Hele. — Nu se vi vel, at der kan gjøres Indvendinger mod de Regler, som vi her have troet at burde opstille. Vi have foreslaaet, at Summen skal fordeles mellem Kommunerne efter Folketallet i 1870. For det Første er Folketallet i 1870 jo ikke det samme og i nogle Kommuner ikke saa lidt forskjelligt fra at være det samme som Folketallet nu, men vi have, naar vi ville gaa ud fra Folketallet, ikke noget andet Aar at holde os til. Der møder man een af de Ulemper, som man utvivlsomt møder paa mange Punkter, og som Alle, der have med statistiske Forhold at gjøre, ofte møde, Ulemper, der ere en Følge af, at Regjeringen bestemte sig til at udsætte den officielle Folketælling fra 1870 til 1880 under en saadan Udvikling af samtlige Forhold, som netop da var i Færd med at bryde frem, og som senere har vist sig at foregaa — en Foranstaltning, som vistnok i højeste Grad

var uheldig. Der har altsaa Regjeringen ved sin egen Foranstaltning nødt os til at vælge 1870. Det er dernæst ganske vist, at Folketallet ikke i og for sig betegner Trangen, og at der altsaa ikke kan ventes at blive fuld Retfærdighed; men hvorledes ville de Herrer naae dette? Quem vil stille en Regel op, der er korrektere, og hvem vil negte, at der ikke i enhver Kommune, selv om en og anden Kommune kunde være mere trængende end i Forhold til den Andel, den efter sit Folketal vil faae i et saadant Tilskud, vil være meget god Brug i det paagjældende Niemed for den Andel, som tilfalder Kommunen. Noget væsentlig Indvending vil altsaa ikke kunne gjøres, i alt Fald ikke saadanne Indvendinger, at de ramme Realiteten af Sagen. — Naar jeg før nævnte, at jeg i Gunden troede, at Staten var forpligtet til at komme tilhjælp, saa hidrører dette fra den Betragtning, som det jo ikke er fremmed for det høie Thing at Udvalgets Flertal har, nemlig at man fra Statens Side har indtrævet fra Samfundet, af Borgernes Formue, langt større Beløb, end der var fornødent til Statshusholdningens Gang, og at Opkrævelsen af Skatterne overhoved er flet efter Regler, der efter vor Opfattelse ikke have været retfærdige, i alt Fald ikke billige netop imod den Del af Medborgerne, som der her er Tale om at komme tilhjælp. Disse Medborgerere, f. Ex. Arbejderne i Byerne, der have maattet leve af deres Hænders Arbejde, have paa Grund af Fordelingen af Skatterne gjennem Løbsagifterne og den større Indtægt til Statskassen end fornødent i de senere Aar af deres Arbeidsfortjeneste maattet udrede ikke ubetydeligt Mere, end de efter en anden, efter vor Formening retfærdigere Betsatningsmaade, vilde være komne til at udrede, et Bidrag, som i deres Besiddelse sammenlagt vilde kunne have været de fornødtige og sparommelige Arbejdere en passende Sparepenge i disse Tider. Denne Betragtning turde stærke Statens Forpligtelse til at medvirke til de tilstedeværende Nøds Afhjælpning, en Forpligtelse, der iøvrigt i og for sig maa være tilstede. Men denne Forpligtelse synes endnu at blive forstærket ved en anden Betragtning. Der har jo været en hel Del Usundt i vore Forhold. En overordentlig stor Del Foretagender ere rejste ved Aktier og deslige paa Grund af den lettere Afgang til Penge, uden at de tør siges at have været underkastede den fornødne Kontrol fra de nærmest Bedkommende og slet ingen Kontrol fra Statens Side. Hvorvidt saadanne Foretagender egentlig kunne siges i sig at have noget Farefuldt for selve Samfundet, skal jeg ikke indlade mig paa, men den Lethed, hvormed man har kunnet skaffe Penge til dem, er ogsaa blevet noget befordret gjennem Statskassens Overløbighed, idet Bankerne derigjennem ere bleve istand til at understøtte disse Aktieforetagender, og saaledes har den af mig førstnævnte Grund indirekte virket